

Nr 198.

Av herr **Johansson** i Bro, om skrivelse till Kungl. Maj:t i fråga om meddelande av vissa bestämmelser rörande elektriska anläggningar för belysning eller kraftöverföring.

Under de senast förflutna åren har, som bekant, elektrifiering av landsbygden utförts i mycket stor utsträckning, så att numera c:a 40 proc. av landets odlade areal är elektrifierad mot endast c:a 6 proc. år 1914.

En stor del av landet är elektrifierad genom större kraftverk, varibland statens egna verk. Elektrifieringsföretagen hava i dessa fall fått sig anvisade vissa områden, inom vilka de ägt ensamrätt att distribuera den sålunda inköpta elektriska energien.

Tillfälle att inköpa och distribuera sådan energi har emellertid saknats för stora delar av landet. Framförallt gäller detta Norrland och Dalarna, stora delar av Småland och västra Sverige. I dessa trakter har man varit hänvisad till nödvändigheten att utbygga egna kraftkällor. Dessa utbyggnader hava dragit synnerligen betungande kostnader, vilka, lagda till erforderliga kostnader för den alstrade energiens distribution, i många fall ställt sig avsevärt högre än de, som blivit nödvändiga för motsvarande företag, inom vilkas verksamhetsområde elektrisk energi stått att erhålla utan utbyggnad av vattenfall.

Inom nu ifrågavarande trakter av landet hava de olika företagen i allmänhet ej kunnat bestämma det område, inom vilket distributionen skulle utföras. Vid Kungl. Maj:ts meddelande av nådigt tillstånd till anläggningarnas utförande, har ej heller hänsyn enligt gällande lagar och författningar kunnat tagas till en rationell utnyttning av de olika kraftkällorna inom lämpligt avsättningsområde. Då därtill kommer att företagen, för att täcka de på grund av höga anläggningskostnader synnerligen betungande årliga utgifterna, sökt avsättning för sin kraft på från kraftkällorna vitt skilda platser, så har härigenom på många håll en i både tekniskt och ekonomiskt avseende olämplig planering av distributionsnäten kommit till stånd.

Om man studerar befintliga kartor över nämnda områden, så skall man finna, att ledningarna från skilda kraftkällor korsa varandra och

hava en onaturlig utsträckning med förbigående av trakter, som i sin tur elektrifierats från andra håll. Här föreligger tydligen, dels ett oförsvarligt slöseri vid anläggningarnas utförande, dels även en lika, ekonomiskt sett, oförsvarlig konkurrens mellan de olika företagen, som i många fall utgör den huvudsakliga orsaken till företagens ekonomiska svaghet.

Det är uppenbart, att lika nyttig som en lojal konkurrens är för den naturliga prisbildningen, lika skadlig är den illojala, då de avnämare, som av ortförhållanden äro hänvisade till viss kraftleverantör, utom skälig kostnad för erhållen energi, även få bära de med dylik konkurrens förbundna förlusterna.

Jag hemställer med stöd av det sagda,

att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla om sådana bestämmelser, utöver vad som eljest föreskrives om elektriska anläggningar för belysning eller arbetsöverföring, att härigenom ovan berörda olägenheter avhjälpas.

Stockholm den 31 januari 1923.

A. J. Johansson,
Bro.